

คณะที่ ๔

การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับ สำนักนายกรัฐมนตรี

๔.๑ การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี

ตัวชี้วัดตรวจราชการ ๔.๑ การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

ผู้รับผิดชอบ นางสุกัญญา สารฤทธิคาม ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์/สภาพปัญหาของจังหวัดมหาสารคาม

การบาดเจ็บเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วย เสียชีวิต พิการและก่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมทั่วทุกแห่งในโลก โดยเฉพาะการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน องค์การอนามัยโลก ประเมินการว่าในแต่ละวันจะมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมากกว่า ๓,๐๐๐ คน คาดการณ์ว่าระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๖๓ ประเทศที่มีรายได้สูงจะมีการเสียชีวิตจากการจราจรลดลงประมาณร้อยละ ๓๐ แต่จะมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนเพิ่มขึ้นอย่างมากในประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางถ้าปราศจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม สำหรับประเทศไทย องค์การอนามัยโลกรายงานความปลอดภัยทางถนนของโลก (Global Status Report on Road Safety, ๒๐๑๕) รายงานข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนของโลก พ.ศ. ๒๕๕๖ จากการสำรวจ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก พบว่า ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้น คิดเป็นอัตรา ๑๗.๓ ต่อแสนประชากร โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการตายเป็นอันดับหนึ่งในภูมิภาคนี้ และจากรายงานดังกล่าว ได้ประมาณการว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการเสียชีวิตเป็นอันดับ ๒ ของโลก อัตราตาย ๓๖.๒ รายต่อแสนประชากร (ประมาณ ๒๔,๒๓๗ คน) และประเทศไทยยังเป็นอันดับ ๑ ของเอเชียและอาเซียน ที่มีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูงที่สุด

จังหวัดมหาสารคาม ข้อมูลที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม ได้รวบรวมสถิติอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่อแสนประชากร จากสถานบริการสาธารณสุข ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ได้แก่ ๒๒.๖๖, ๑๘.๖๑ ๑๘.๙๖ และ ๒๓.๖๑ ตามลำดับ และมีการบูรณาการข้อมูล ๓ ฐาน (ตำรวจ สาธารณสุข และบริษัทกลางฯ) จากปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่อแสนประชากร ดังนี้ ๓๑.๐๘, ๒๔.๕๓ ๒๘.๓๔ และ ๒๘.๔๓ตามลำดับ ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

๑.๑ ข้อมูลสถานการณ์ระดับจังหวัดเปรียบเทียบรายปี

ตารางที่ ๑๓๗ ผลการดำเนินงานตัวชี้วัด/เรื่อง อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน ไม่เกิน ๑๖ ต่อแสนประชากร ภาพรวมของจังหวัดมหาสารคาม ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑

เรื่อง/ตัวชี้วัด/กิจกรรม ดำเนินการ	เกณฑ์	ผลการดำเนินงาน					
		๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน	ไม่เกิน ๑๖ ต่อแสนประชากร	๑๘๓	๑๘.๙๘	๒๒๙	๒๓.๖๑	๖๘	๗.๐๑

ที่มา : รายงานการบาดเจ็บจากโรงพยาบาลทุกแห่ง (IS)

อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน ปี 2558-2561

๑.๒ ข้อมูลสถานการณ์แยกรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙-๒๕๖๑

ตารางที่ ๑๓๘ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด/เรื่อง อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน ไม่เกิน ๑๖ ต่อแสนประชากร แยกรายอำเภอของจังหวัดมหาสารคาม ไตรมาสแรก (ต.ค.-ธ.ค.) เปรียบเทียบ ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

ที่	อำเภอ	๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐	
		จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
๑	เมือง	๒๙	๑๘.๓๑	๘	๔.๙๙	๑๙	๑๑.๘๗
๒	แกดำ	๐	๐	๒	๖.๗๐	๐	๐
๓	โกสุมพิสัย	๔	๓.๓๑	๑๑	๙.๑๖	๑๑	๙.๑๖
๔	กันทรวิชัย	๔	๔.๗๖	๑๓	๑๕.๓๐	๕	๕.๘๙
๕	เขียงฮิน	๕	๘.๑๒	๔	๖.๕๑	๒	๓.๒๖
๖	บรบือ	๒	๑.๘๔	๙	๘.๒๖	๙	๘.๒๖
๗	นาเชือก	๔	๖.๕๔	๒	๓.๒๗	๓	๔.๙๑
๘	พยัคฆภูมิพิสัย	๔	๔.๕๖	๑๑	๑๒.๕๔	๓	๓.๔๒
๙	วาปีปทุม	๑	๐.๘๗	๓	๒.๖๒	๙	๗.๘๗
๑๐	นาคูน	๒	๕.๓๗	๓	๘.๐๒	๒	๕.๓๔
๑๑	ยางสีสุราช	๐	๐	๑	๒.๘๓	๑	๒.๘๓
๑๒	กุฉีกรัง	๑	๒.๖๙	๑	๒.๖๘	๓	๘.๐๖
๑๓	ชื่นชม	๐	๐	๐	๐	๑	๔.๐๑
	รวมจังหวัด	๕๖	๕.๘๓	๖๘	๗.๐๖	๖๘	๗.๐๖

ที่มา : รายงานการบาดเจ็บจากโรงพยาบาลทุกแห่ง (IS)

อัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดมหาสารคามที่ได้จากข้อมูลการบาดเจ็บของโรงพยาบาลทุกแห่ง ในไตรมาสที่ ๑ ภาพรวม คิดเป็นอัตรา ๗.๐๖ ต่อแสนประชากร ซึ่งอัตราเท่ากับกับปี ๒๕๕๙ แต่สูงกว่าปี ๒๕๕๘ เล็กน้อย อำเภอที่มีอัตราตายสูงสุดได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม รองลงมาได้แก่ อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอบรบือกับกุดรัง ตามลำดับ และในปี ๒๕๖๑ ไตรมาสแรกอัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเป้าหมาย(อัตราตายจากอุบัติเหตุทางถนน ไม่เกิน ๑๖ ต่อแสนประชากร) ซึ่งเกือบครึ่งหนึ่งของเป้าหมาย คาดการณ์ว่ามีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นต่อไป และเกินเป้าหมาย ในที่สุดถ้าไม่มีกลไกการขับเคลื่อนที่ดีและเหมาะสมอาจทำให้ปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนนของจังหวัดมหาสารคามเป็นปัญหาอันดับต้นๆของสาเหตุการเสียชีวิตของประชาชนในจังหวัด

๒. วิเคราะห์เชิงระบบ (Systemic Approach)

๒.๑ ในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับพื้นที่จังหวัดมหาสารคามโดยใช้ PIRAP

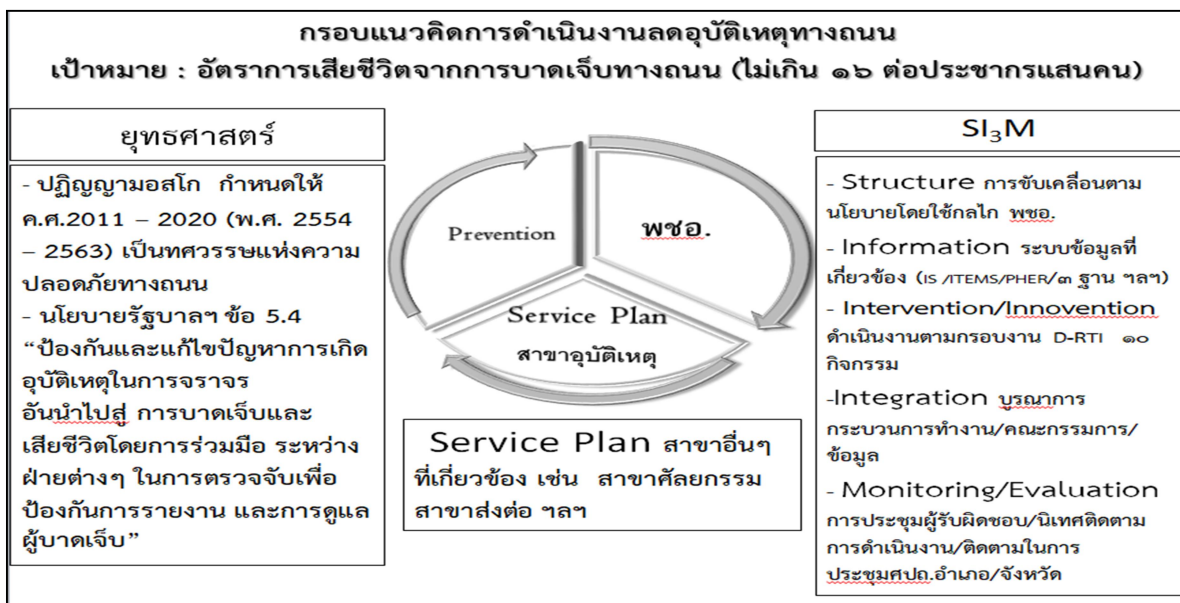
P : Partner ชักชวนพันธมิตรทุกภาคส่วน ทุกระดับ ให้ความสำคัญและร่วมกันทำงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนโดยใช้โครงสร้างภาคีเครือข่าย ๕ เสาหลักในการขับเคลื่อนผ่านเวทีศูนย์ถนนจังหวัด/อำเภอ

I : Invest กระตุ้นให้เกิดการเกิดลงทุนเพื่อความปลอดภัยทางถนน โดยเฉพาะภาคท้องถิ่น ต้องเข้ามามีส่วนร่วมจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

R : Regulate and Legislate การใช้มาตรการการออกกฎหมาย ข้อบังคับ ธรรมนูญชุมชน เพื่อคุ้มครองประชาชนจากความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุทางถนน

A : Advocate การนำข้อสรุปจากการประชุมศูนย์ถนนจังหวัดประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

B : Build Capacity พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระบบให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน EMS/ER/In-hos คุณภาพ /Referral System

๒.๒ มีแผนงาน กระบวนการ เครื่องมืออะไร เพื่อให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการ

๒.๒.๑ ใช้กลไกการขับเคลื่อนงานดังนี้

- ระดับจังหวัด โดยคณะกรรมการศูนย์ถนนจังหวัด/คณะกรรมการความมั่นคงฯ
- ระดับอำเภอโดยศูนย์ถนนอำเภอและคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับ

อำเภอ (พชอ.)

๒.๒.๒ บูรณาการข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

(ข้อมูล ๓ ฐาน/IS Online/ข้อมูลอุบัติเหตุ ๑๙ สาเหตุ/แฟ้ม Accident)

๒.๓ มีการจัดโครงสร้างการบริหารโครงการ (Project manager/Project Team)

อย่างไร

๒.๓.๑ บูรณาการร่วม กับงาน Service Plan สาขา อุบัติเหตุฉุกเฉิน

๒.๓.๒ บูรณาการงบประมาณร่วมกับงานการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อบริหารงบประมาณให้

เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๓.๓ โครงสร้างการดำเนินงานในพื้นที่ (เฉพาะส่วนสาธารณสุข) เป็นการทำงานร่วมกัน

ระหว่างสำนักงานสาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลจังหวัด

๒.๔ มีปัจจัยความสำเร็จ (Key success factors) ในปีที่ผ่านมาและปีงบประมาณ ๒๕

๖๑ คืออะไร

๒.๔.๑ ผู้บริหาร ผู้นำในทุกระดับตระหนัก และให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาความ

ปลอดภัยทางถนน และมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา

๒.๔.๒ หน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนมีการ

บูรณาการการทำงานในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านการบริหารจัดการ คน รถ ถนน สิ่งแวดล้อม และการบังคับใช้กฎหมาย

๓. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการ

ดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/Key Risk Factor)

จังหวัดมหาสารคาม ได้นำนโยบายประชารัฐมาร่วมแก้ไขปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิต

จากการจราจร ได้มีข้อสั่งการเชิงนโยบายไปยังพื้นที่ทุกระดับ แต่กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ยังไม่ถูกบูรณาการในระดับพื้นที่จึงเป็นจุดอ่อนในการทำงานของหน่วยงานภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะมาตรการองค์กรและด่านชุมชน บุคลากรภาครัฐจากหลายหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจกลวิธีการดำเนินงาน

๔. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

- ภาระงานของผู้รับผิดชอบงานทุกระดับมาก ควรแบ่งงานเป็นสองส่วนงานป้องกันอุบัติเหตุ และงานการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อลดภาระงานของผู้รับผิดชอบ

- ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยทางถนน

- ประชาชนยังคงขาดจิตสำนึกและความตระหนักในด้านความปลอดภัยทางถนน

จึงจำเป็นต้องมีการรณรงค์กันอย่างต่อเนื่อง

๕. ข้อเสนอแนะนโยบาย/ต่อส่วนกลาง/ต่อผู้บริหาร/ต่อระเบียบ กฎหมาย

- การป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนเป็นเรื่องส่วนบุคคล ควรมีมาตรการให้บุคคลมีจิตสำนึก รักตัวเอง รักชีวิต ซึ่งควรปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่วัยเด็ก
- ควรมีมาตรการกำจัดปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ